

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ja Eesti õigusaktide vastavustabel

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning ning patarei- ja akujäätmeid, millega muudetakse direktiivi 2008/98/EÜ ja määrust (EL) 2019/1020 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2006/66/EÜ, (ELT L 191, 28.7.2023, lk 1—117)

Määruse nõue	Vastab/ ei vasta	Eesti õigus
Artikkel 4 lg 1: Liikmesriigid ei keela, piira ega takista käesoleva määruse nõuetele vastavate patareide ja akude turul kättesaadavaks tegemist või kasutuselevõttu käesoleva määrusega hõlmatud patareide ja akude kestlikkus-, ohutus-, märgistus- ja teabe esitamise nõuetega seotud põhjustel.	Vastab	Toote nõuetele vastavuse seadus (TNVS) § 5 lg 6 „Tootele esitatavad nõuded võivad tuleneda ka Euroopa Liidu otsekohalduvast õigusaktist.“
Artikkel 4 lg 2: Liikmesriigid ei takista käesolevale määrusele mittevastavate patareide ja akude näitamist messidel, näitustel, tootetutvustustel või muudel sarnastel üritustel, tingimusel et nähtaval sildil on selgelt märgitud, et asjaomane patarei või aku ei vasta käesoleva määruse nõuetele ja et seda ei tehta turul kättesaadavaks ega võeta kasutusele enne, kui see on viidud vastavusse käesoleva määrusega. Selliste patareide ja akude demonstreerimise ajal võtab asjaomane ettevõtja piisavad meetmed inimeste ohutuse tagamiseks.	Vastab	TNVS § 9: „Toodet, mis ei vasta nõuetele või millele ei ole tehtud vastavushindamist, võib esitleda messidel, näitustel, demonstratsioonidel ja teistel avalikel esitlustel tingimusel, et see toode on varustatud selgelt nähtava ja arusaadava teabega, mille kohaselt toode ei vasta nõuetele ning seda ei või turule lasta ega kasutusele võtta enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse. Esitluse ajal peab toote esitleja tagama ohutuse.“
Artikkel 20 lg 5: Liikmesriigid tuginevad olemasolevatele mehhanismidele, et tagada CE-märgist käsitleva korra nõuetekohane kohaldamine, ja võtavad märgise ebaõige kasutamise korral asjakohaseid meetmeid.	Vastab	TNVS § 20 Vastavusmärgis (1) Kui õigusakt näeb ette vastavusmärgise ehk CE-märgise paigaldamise kohustuse, kinnitab tootja või tema volitatud esindaja CE-märgise tootele, mis vastab õigusaktis sätestatud nõuetele ning mille nõuetele vastavus on ettenähtud korras hinnatud ja tõendatud. (2) CE-märgise suhtes kohaldatakse määruses (EÜ) nr 765/2008 sätestatud üldpõhimõtteid ning vastavusmärgise paigaldamise kohustust sätestava õigusakti nõudeid.
Artikkel 21: Liikmesriigid teavitavad komisjoni ja teisi liikmesriike vastavushindamisasutustest, kes on volitatud täita vastavushindamisülesandeid käesoleva määruse alusel.	Vastab	Eesti andis Euroopa Komisjonile läbi Eesti alalise esinduse Euroopa Liidus enda 12. veebruari 2024. a kirjaga teada, et Eesti poolne teavitav asutus on Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Amet, kes vastutab muuhulgas ohutusjärelevalve ja tururegulatsiooni eest tööstusohutuse ja tarbijaõiguste valdkondades.
Artikkel 22:	Vastab	Eesti andis Euroopa Komisjonile läbi Eesti

<p>Ig 1: Liikmesriigid määravad teavitava asutuse, kes vastutab vastavushindamisasutuste hindamiseks ja nendest teavitamiseks ning teada antud asutuste tegevuse üle järelevalve teostamiseks vajalike menetluste kehtestamise ja rakendamise eest, samuti artiklis 27 sätestatud nõuete täitmise eest.</p> <p>Lg 2: Liikmesriigid võivad otsustada, et lõikes 1 osutatud hindamist ja järelevalvet teostab määruses (EÜ) nr 765/2008 määratletud riiklik akrediteerimisasutus kooskõlas nimetatud määruse sätetega.</p>		<p>alalise esinduse Euroopa Liidus enda 12. veebruari 2024. a kirjaga teada, et Eesti poolne teavitav asutus on Tarbijakaitse- ja Tehnilise Järelevalve Amet, kes vastutab muuhulgas ohutusjärelevalve ja tururegulatsiooni eest tööstusohutuse ja tarbijaõiguste valdkondades.</p>
<p>Artikkel 24: Liikmesriigid teavitavad komisjoni oma menetlustest seoses vastavushindamisasutuste hindamise ja nendest teavitamisega ning teada antud asutuste järelevalvega ning neis menetlustes tehtud muudatustest.</p>	Vastab	<p>Eestis ei ole hetkel ühtegi vastavushindamisasutust, kes tegeleks patareide ja akude vastavushindamismenetlustega. Teavitav asutus on TTJA, kui vastavushindamisasutus akrediteeritakse, siis teavitab TTJA sellest Komisjoni.</p>
<p>Artikkel 34: Liikmesriigid tagavad, et on olemas menetlus teada antud asutuste otsuste vaidlustamiseks.</p>	Vastab	<p>TNVS annab vastavushindamisasutuste üldregulatsiooni (TNVS § 1 lg 2 p 1. TNVS §-d 18 jj).</p> <p>TNVS § 2 lg 8 - Käesolevas seaduses reguleeritud ettevõtja majandustegevuse alustamisele, teostamisele ja lõppemisele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seadust, võttes arvesse käesolevas seaduses sätestatud erisusi.</p> <p>Majandustegevuse seadustiku üldosa seadus (MSÜS) § 2 lg 6 - Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.</p> <p>Haldusmenetluse seadus (HMS) § 71 Vaidemenetluse algatamise õigus</p>
<p>Artikkel 54:</p> <p>Lg 1: Liikmesriigid määravad ühe või mitu pädevat asutust, kes vastutavad käesoleva peatüki kohaste kohustuste eest, eelkõige selle järelevalve ja kontrollimise eest, et tootjad ja tootjavastutusorganisatsioonid täidaksid oma käesoleva peatüki kohaseid kohustusi.</p>	Vastab	<p>Jäätmeseadus (JäätS) § 119 lg 9²</p> <p>„Järelevalvet Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/1542, mis käsitleb patareisid ja akusid ning patarei- ja akujäätmeid, VIII peatüki nõuete täitmise üle teostab Keskkonnaamet.“</p>
<p>Artikkel 54</p> <p>Lg 2: Iga liikmesriik võib määrata lõikes 1 osutatud pädevate asutuste hulgast ka ühe kontaktpunkti lõike 4 kohaseks komisjoniga suhtlemiseks.</p>	Vastab	<p>Keskkonnaagentuuri põhimäärus § 5: KAUR-i tegevusvaldkond on riikliku keskkonnaseire programmi täitmine, keskkonnaga seotud riigisisese ja rahvusvahelise andmevahetuse korraldamine, andmete kogumine ja analüüs, keskkonnaseisundile hinnangute andmine ning ilmaprognooside, hoiatuste ja nendeks vajalike seireandmete tagamine.</p>
<p>Artikkel 54</p> <p>Lg 3: Liikmesriigid kehtestavad pädeva asutuse või pädevate asutuste töökorralduse ja</p>	Vastab	<p>Keskkonnaagentuuri põhimäärus § 9, lg 5, pt 4: keskkonnakasutuse osakonna ülesanne on koguda, töödelda, analüüsida ja avalikustada</p>

<p>tegevuse üksikasjad, sealhulgas haldus- ja menetlusnormid, et tagada:</p> <p>a) tootjate registreerimine vastavalt artiklile 55;</p> <p>b) tootjatele ja tootjavastutusorganisatsioonidele) loa andmine vastavalt artiklile 58;</p> <p>c) järelevalve laiendatud tootjavastutuse) kohustuste täitmise üle vastavalt artiklile 57;</p> <p>d) patareisid ja akusid ning patarei- ja) akujäätmeid käsitlevate andmete kogumine vastavalt artiklile 75;</p> <p>e) teabe kättesaadavaks tegemine vastavalt) artiklile 76.</p>		<p>vee, jäätme ning välisõhu valdkondade andmeid; korraldada keskkonnaseire andmehõivet ja riikliku keskkonnaseire allprogrammide täitmist KAURi tehtavate või tellitavate seiretööde kaudu ning täita riigisisest ja rahvusvahelist aruandluskohustust ning sellekohaste andmekogude volitatud töötleja ülesandeid ning EMAS-i ja Euroopa Liidu ökomärgise tegevusi;</p>
<p>Artikkel 55</p> <p>Lg 1: Liikmesriigid loovad tootjate registri, mille eesmärk on jälgida tootjate vastavust käesoleva peatüki nõuetele.</p>	Vastab	<p>Probleemtooteregister,</p> <p>JäätS § 26¹, lg 1¹: „Tootjad on kohustatud end registreerima probleemtooteregistris ja esitama registrisse andmeid.“</p> <p>Nõuded esitatavatele andmetele kehtestatud probleemtooteregistri põhimääruse § 7.</p>
<p>Artikkel 55</p> <p>Lg 8: Liikmesriigid võivad otsustada, et käesoleva artikli kohane registreerimismenetlus ja artikli 58 kohane loamenetlus kujutavad endast ühtset menetlust, tingimusel et taotlus vastab käesoleva artikli lõigetes 3–7 sätestatud nõuetele</p>	Vastab	<p>Eestis on loamenetlus ühendatud registreerimistaotlusega.</p> <p>Keskonnaagentuuril on vastavalt Probleemtooteregistri põhimääruse §-le 13 registreeringust keelduda 45 päeva jooksul taotluse saamisest või puuduste kõrvaldamiseks antud tähtaja möödumisest arvates, kui taotluses on esitatud valeandmeid või see ei vasta nõuetele</p>
<p>Artikkel 55</p> <p>Lg 13: Kui tootjate registris olev teave ei ole avalikult kättesaadav, tagavad liikmesriigid, et digiplatvormide pakkujatele, kes võimaldavad tarbijatel sõlmida tootjatega kauglepinguid, antakse tasuta juurdepääs registris sisalduvale teabele.</p>	Vastab	<p>Probleemtooteregistri põhimäärus, § 19: (1) Registrisse kantud andmed on avalikud, kui neile ei ole Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88), seadusega või selle alusel kehtestatud juurdepääsupiirangut.</p> <p>(2) Registrisse kantud andmete on juurdepääs valitsusasutustel ja valitsusasutuste hallatavatel riigiasutustel neile seadusega või seaduse alusel antud ülesannete täitmiseks.</p> <p>(3) Andmeandjal on juurdepääsuõigus endaga seotud andmetele.</p> <p>(4) Registris avalikustatakse masinloetaval kujul:</p> <p>1) tootja ja tootjate ühenduse nimi ja äriregistri kood ning § 7 lõike 1 punktides 13–27 nimetatud andmed summeerituna;</p> <p>2) tootja ja tootjate ühenduse poolt jäätmekäitluse sihtarvude saavutamise andmed;</p> <p>3) tootjate ühenduse osanike, aktsionäride või liikmete nimed ning sellega lepingu sõlminud tootjate nimed.</p> <p>(5) Registri avalikus vaates ei märgita teavet, mis võimaldaks füüsilist isikut tuvastada.</p>

<p>Artikkel 57</p> <p>Lg 1: Tootjad võivad anda määrata artikli 58 kohaselt loa saanud tootjavastutusorganisatsiooni täitma laiendatud tootjavastutuse kohustusi nende nimel. Liikmesriigid võivad võtta meetmeid, et muuta tootjavastutusorganisatsiooni määramine kohustuslikuks. Sellised meetmed peavad olema põhjendatud turule lastud antud kategooria patareide ja akude eriomadustega ja nendega seotud jäätmekäitlusomadustega.</p>	Vastab	<p>JäätS § 25¹ lg 6 „Rehvidest, patareidest ja akudest, välja arvatud mootorsõidukitesse paigaldatud süütevalgustus- ja käivitusakud ning kodumajapidamistes kasutatavatest elektri- ja elektroonikaseadmetest tekkinud jäätmete kogumise ja taaskasutamise või kõrvaldamise korraldamiseks on nimetatud probleemtoote tootjad kohustatud sõlmima kirjaliku lepingu tootjate ühendusega.</p>
<p>Artikkel 58</p> <p>Lg 3: Liikmesriigid lisavad oma meetmetesse, millega kehtestatakse artikli 54 lõike 3 punktis b osutatud haldus- ja menetlusnormid, loamenetluse üksikasjad, mis võivad erineda sõltuvalt sellest, kas see on seotud laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse või kollektiivse täitmisega, ning tootjate või tootjavastutusorganisatsioonide vastavuse kontrollimise korra, sealhulgas teabe, mille tootjad või tootjavastutusorganisatsioonid peavad sel eesmärgil esitama. Loamenetlus sisaldab nõuet kontrollida artikli 59 lõigetes 1 ja 2 ning artikli 60 lõigetes 1, 2 ja 4 sätestatud nõuete täitmise tagamiseks kehtestatud korda ning selliseks kontrollimiseks ette nähtud tähtaegu, mis ei tohi ületada 12 nädalat alates täieliku taotlustoimiku esitamisest. Kontrolli võib teha sõltumatu ekspert, kes väljastab kontrolli tulemuste kohta kontrolliaruande.</p>	Vastab	<p>Probleemtoote põhimääruse muutmise eelnõu:</p> <p>§ 14 lõiget 3 muudetakse ja esitatakse järgmises sõnastuses:</p> <p>„Keskkonnaagentuur vaatab § 12 kohaselt esitatud registreerimistaotluse läbi, kontrollib registreerimistaotluses esitatud andmete vastavust ning teeb registreeringu 12 nädala jooksul alates nõuetekohase registreerimistaotluse esitamisest.“</p>
<p>Artikkel 55</p> <p>Lg 7: Laiendatud tootjavastutuse kohustuste individuaalse täitmise korral esitab tootja ja laiendatud tootjavastutuse kollektiivse täitmise korral esitavad määratud tootjavastutusorganisatsioonid tagatise, mis on ette nähtud tootja või tootjavastutusorganisatsiooni jäätmekäitlustoimingutega seotud kulude katmiseks laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmata jätmise korral, sealhulgas tegevuse alalise lõpetamise või maksejõuetuse korral. Liikmesriik võib kehtestada sellisele tagatisele lisanõudeid. Riiklikult juhitava tootjavastutusorganisatsiooni puhul võib sellise tagatise anda keegi teine peale organisatsiooni enda ning see võib olla tootjatasudest rahastatava riikliku fondi kujul, mille eest vastutab solidaarselt organisatsiooni juhtiv liikmesriik.</p>		<p>JäätS § 25¹ lg 2:</p> <p>Tootja või tootjate ühendus peab tagama käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuste täitmiseks vajalikud rahalised või rahalised ja korralduslikud vahendid.</p> <p>Probleemtooteregistri põhimääruse muutmise eelnõu:</p> <p>§ 7 lõike 1 punkti 8 muudetakse ja esitatakse järgmises sõnastuses:</p> <p>„andmed rahastamisvastutuse kohta – teave selle kohta, millisel kujul annab iga elektri- ja elektroonikaseadme või patarei või aku tootja tagatise, mis on ette nähtud tema poolt turule lastud toodetega seotud jäätmekäitlustoimingutega seotud kulude katmiseks laiendatud tootjavastutuse kohustuste täitmata jätmise korral, sealhulgas tegevuse alalise lõpetamise või maksejõuetuse korral.“</p>
<p>Artikkel 69</p> <p>Lg 3: Kui liikmesriik leiab käesoleva artikli lõikes 2 osutatud jälgimise põhjal, et tootja või tootjavastutusorganisatsioon, kui see on</p>		<p>Korrakaitseseadus (KorS) § 28 lg 1, JäätS § 119, JäätS § 26-8</p>

<p>määratud vastavalt artikli 57 lõikele 1, ei ole võtnud meetmeid, mis on kooskõlas eesmärgiga saavutada artikli 59 lõike 3 esimese lõigu punktides a, b ja c sätestatud kogumise eesmärgid kantavate patareide ja akude jäätmete kohta või artikli 60 lõike 3 esimese lõigu punktides a ja b sätestatud kogumise eesmärgid kergtranspordivahendite akude jäätmete kohta, nõuab asjaomase liikmesriigi pädev asutus vastavalt tootjalt või tootjavastutusorganisatsioonilt asjakohaste parandusmeetmete võtmist tagamaks, et ee suudab saavutada emmas-kummas kohaldatavas artiklis sätestatud kogumise eesmärgid.</p>		
<p>Artikkel 93: Hiljemalt 18. augustiks 2025 kehtestavad liikmesriigid käesoleva määruse rikkumise korral kohaldatavad karistusnormid ja võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Kehtestatud karistused peavad olema mõjusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata nimetatud normidest ja meetmetest ning teavitavad teda viivitamata nende hilisematest muudatustest.</p>	<p>Vastab</p>	<p>JäätS: § 120. Jäätmete tekke vältimise, jäätmehoolduse ja jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumine (1) Jäätmete tekke vältimise või jäätmehoolduse nõuete, sealhulgas jäätmete üleandmise kohustuse või üleandmise nõuete, või jäätmealase arvestuse pidamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot. § 120¹. Jäätmete käitlemise nõuete rikkumine (1) Jäätmete käitlemise eest jäätmeloa või kompleksloata, kui luba on nõutav, või loa nõudeid rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot. § 122. Keelatud toote turule laskmine (1) Keelatud toote turule laskmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot. § 124. Probleemtootest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise, taaskasutamise ja kõrvaldamise kohustuse rikkumine (1) Probleemtootest tekkinud jäätmete tagasivõtmise, kogumise, taaskasutamise, sealhulgas sihtarvude täitmise, või kõrvaldamise kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut. (2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot. § 124⁵. Ohtlikke aineid sisaldavate probleemtoodete ja nendest toodetest</p>

		<p>eraldatud osade kokkuostmise piirangu rikkumine</p> <p>(1) Ohtlikke aineid sisaldavate probleemtoodete või nendest toodetest eraldatud osade kokkuostmise piirangu rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.</p> <p>§ 124⁶. Probleemtoote kasutaja nõuetekohase teavitamise ning nõuetekohase teabekampaania korraldamata jätmise tootja poolt</p> <p>(1) Probleemtoote kasutaja nõuetekohase teavitamise korraldamata jätmise või nõuetekohase teabekampaania korraldamata jätmise eest tootja poolt – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 000 eurot.</p> <p>§ 126⁸. Probleemtoodete ja nendest tekkinud jäätmete kohta arvestuse pidamise nõuete rikkumine ja enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise</p> <p>(1) Probleemtoodete ja nendest tekkinud jäätmete üle arvestuse pidamise nõuete rikkumise või enesekontrollisüsteemi rakendamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.</p> <p>(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.</p> <p>§ 129. Keskkonnaohutuse seisukohalt muu olulise teo tegemata jätmise</p> <p>(1) Keskkonnaohutuse seisukohalt käesoleva seaduse tähenduses muu oluline tegu on:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jäätmekäitluskoha järelhooldus; 2) probleemtoodetest tekkivate jäätmete kokkukogumine, taaskasutamine või kõrvaldamine; 3) jäätmete töötlemine enne prügilasse ladestamist; 4) nõuetele mittevastava prügila sulgemine.
--	--	--